D DEBATT

KRONIKK: 6000 tegn inkl. mellomrom.
HOVEDINNLEGG: 3000 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto.
SIDEINNLEGG: 2300 tegn inkl. mellomrom.
REPLIKK: 1600 tegn inkl. mellomrom.
Send innlegg til debatt@dagbladet.no

MARTINE AURDAL
Debatt- / kronikkansvarlig
mau@dagbladet.no

ANDREAS ØKLAND
aok@dagbladet.no

FOTO: TORE MEEK / NTB SCANPIX

377 Kostnadsrammen er den samme, men regjeringen setter av nye 377 millioner kroner til det skandaliserte byggeprosjektet på Stortinget i revidert nasjonalbudsjett. Bevilgningen til rehabilitering av Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og ny innkjøringstunnel foreslås økt med 376,7 millioner kroner, etter det NTB erfarer.

Totalsummen for prosjektet har økt dramatisk i flere omganger og er i revidert anslått til 2,321 milliarder kroner. Det er samme sum som Stortinget oppga i februar og som seinere ble bekreftet av en rapport fra Dovre Group. (NTB)

#

JO MER FOLK SNAKKER OM UTENLANDSKE FLAGG I 17. MAI-TOGET, DESTO MER FÅR JEG LYST TIL Å SE BARN MED UTENLANDSKE FLAGG I 17. MAI-TOGET.
@MATHIASFISCHER

UNE 2018

D FARIDA-SAKEN

Tekst: JAN ERIK VOLD
Lyriker og forfatter

med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942
med en nidkjærthet som våre nazilensmenn i 1942

FOTO: CORNELIUS POPPE / NTB SCANPIX

D RETT FRA NETT

Ikke siden 1961 har man gjort en helhetlig gjennomgang av denne loven. Den er endret en rekke ganger og bærer etter hvert preg av å være et lappeteppe. Samtidig lever vi i en tid med rask teknologisk utvikling hvor det oppstår nye opphavsrettslige spørsmål, og åndsverkloven berører på den måten stadig flere mennesker i deres daglige liv.

TRINE SKEI GRANDE

D 17. MAI

FEIRING MED INTEGRERINGSPOTENSIAL

▶ Skal 17. mai være en dag for integrering eller ekskludering?

EMOSJONELL: *Den emosjonelle dimensjonen er en sentral side ved 17. mai-opplevelsen. Den tyske sosiologen Norbert Elias snakker til og med om «nasjonalisering» av følelseslivet», skriver artikkelforfatteren.* FOTO: HANS ARNE VEDLOG

D KRONIKK

TRUDE BRITA NERGÅRD
Sosiolog

17. mai er like om hjørnet. I den forbindelse dukker ofte spørsmålet opp, om hvorvidt dagen oppleves som en invitasjon til nye landsmenn om å trå inn i nasjonaldagsfellesskapet, eller fører til at de kjenner seg tilsidesatt og ekskludert.

Min påstand er at 17. mai representerer et stort integreringspotensial når det gjelder å inkludere nye grupper nordmenn. Derfor er det særdeles viktig å invitere disse «inn» nettopp på denne dagen. Flyktninger er et eksempel på en slik gruppe.

Ifølge samfunnsforskerne Aagedal og Botvar, kan vi skille mellom to ulike måter å betrakte nasjonaldagsfeiringens integreringspotensial på:

1) DET HISTORISKE og politiske grunnlaget for feiringen. I Norge var tiden etter 1814 preget av nasjonsbygging og utviklingen av nasjonal identitet. Dette falt sammen med demokratisering av det norske samfunnet og integrering av nye grupper i det politiske fellesskapet.

I vårt land ble derfor 17. mai en feiring av frigjøring, nasjonal selvbestemmelse og folkestyre, i motsetning til mange andre samfunn, hvor nasjonaldagsmarkeringen ofte består i å feire symboler og institusjoner knyttet til fortida.

2) FEIRINGENS «design». Hvordan feiringen er utformet og organisert har stor betydning for hvem og hvor mange som deltar. Det mest iøynefallende ved den norske 17. mai-tradisjonen, er barnas sentrale plass.

Fra slutten av 1800-tallet ble barnetoget det viktigste rituelle element i feiringen. Det fungerte som samlende symbol og erstattet tidligere togtradisjoner som fulgte klassemessige og politiske konfliktlinjer. Barnas framskutte plass i feiringen skaper en sterk kobling mellom nasjonaldagsfeiring og skolen: Alle barn «sluses inn i feiringen», uavhengig av etnisk bakgrunn.

Skolen og skolekretsen utgjør også ofte rammen om den lokale feiringen. Vektleggingen av barna og familiens rolle gjør dessuten 17. mai til en folkefest hvor alkohol spiller en relativt beskjeden rolle, sammenliknet med andre folkefester. For mange, inkludert mange innvandrergrupper, gjør det enklere å delta.

Disse to faktorene, sammen med det faktum at dagen er relativt sekulær (selv om den markeres i kirker landet rundt), er trolig forklaringen på den massive oppslutningen om den norske nasjonaldagen.

DEN EMOSJONELLE dimensjonen er en sentral side ved 17. mai-opplevelsen. Den tyske sosiologen Norbert Elias snakker til og med om «nasjonalisering» av følelseslivet». For oss som er oppvokst i landet, knytter minnene seg ofte både til visuelle inntrykk (vaiende flagg, tog og bunadskledde mennesker), til opplevelse av lyd (musikkorps og hurrarop), så vel som til ulike smaksopplevelser (gjerne av is, brus og pølser).

Slike kroppsliggjorte erfaringer nedfeller seg som «spor» eller strukturer i minne vårt. Begrepet «17. mai-stemning» sikter nettopp til den begeistring og opprømthet som mange, kanskje særlig i barndommen, har opplevd i kjølvannet av å delta i nasjonaldagsfeiringen.

Noen av de spesielle nasjonale 17. mai-ritualene er knyttet til hovedstaden og til andre steder med spesiell nasjonal symbolverdi, for eksempel Eidsvoll. Men først og fremst består feiringen av lokale arrangement. I så godt som alle skolekretser landet rundt i landet, feires 17. mai.

AT DAGEN HAR et stort integreringspotensial, betyr likevel ikke at det er alltid er slik den fungerer. Samlingene på skoleplassen er gjerne retter mot familier og derfor ikke særlig integrerende for enslige, enten de er født og oppvokst i landet eller innvandret.

«PÅ EN AV HOVEDSTADENS SPRÅKKAFEER INVITERES FLYKTNINGENE I BYDELEN.»

For flyktninger som er ny i Norge, kan 17. mai trolig oppleves litt ørkesløs, særlig for dem som ikke har barn og kanskje heller ingen annen familie her. Hva kan gjøres for å integrere dem i nasjonaldagsfeiringen? Nedenfor skal vi se et eksempel på dette.

PÅ EN AV hovedstadens språkkafeer inviteres flyktningene i bydelen, samt de norsktalende frivillige som deltar på kafeen, til 17. mai-fest. Festen er også åpen for andre i nærmiljøet, dersom plassen tillater det. Om ettermiddagen den 16. mai dekkes bordene, og salen pyntes med farger i rødt, hvitt og blått. En gruppe flyktninger og norsktalende frivillige sørger for det.

Innholdet på festen er ellers av godt gammeldags merke. Taler for dagen er ett av høydepunktene. To av disse står flyktningene for. De forteller hva de liker ved Norge og hva de synes er mindre bra ved det nye hjemlandet sitt.

ALT FOREGÅR på norsk, men de verbale innslagene er kortfattet. Musikk, inkludert allsang og felles avsynging av nasjonalsangen, inngår naturligvis også. Tekstene og melodiene gjennomgås på siste kafé før 17. mai-festen. Der får også alle deltakerne 17. mai-sløyfe, slik at de kan møte «forberedt» når dagen kommer.

Serveringen er som på 17. mai-fester flest: Enkel varmmat, inkludert kaffe, saft og is. Dertil kommer leker: Pilkast, ball-i-bøtte m.m., engasjerer barn, så vel som voksne. Det skaper liv og god stemning.

NOEN AV LESERNE husker kanskje tilbake til egen barndom at det var ekstra stas med aktiviteter hvor også de voksne deltok. Leken utjamner, om enn bare for en stakket stund, forskjellen mellom generasjonene. I dette tilfellet: Forskjellen mellom dem som behersker majoritetsspråket og de som ikke gjør det, eller bare gjør det i begrenset grad. Det samme kan premieutdelingen etterpå bidra til. Personer som kanskje ellers ikke så ofte opplever å bli premiert, kan ende opp som vinnere og entrer scenen for å motta salens applaus.

DEN NORSKE nasjonaldagsfeiringen er sterkt integrert i sivilsamfunnet og i frivilligheten. Det betyr at feiringen både er avhengig av sivilsamfunnets moralske og emosjonelle fellesskap, men også bidrar til dette fellesskapet.

Desto viktigere er det at så mange som mulig av nyankomne norske borgere inkluderes i det «nasjonaldagsfeirende fellesskapet». Å bli kjent med, og tilegne seg tradisjoner for feiring av høytidsdager, tar tid. Det må læres, og læringen skjer best gjennom egen erfaring.

Å føle seg velkommen og bli glad i sitt nye hjemland, virker inn på trivsel og motivasjon for å yte sitt beste. Begge deler representerer viktige bidrag til vellykket integrering.

D KLIMA

MATJORD: *Det tar naturen rundt 2000 år å bygge 10 cm med god matjord. I helga alene forsvant trolig flere tonn matjord ut i elver på grunn av flom, skriver artikkelforfatteren.* FOTO: CORNELIUS POPPE / NTB SCANPIX

Med været som trussel

▶ **Klimaendringene vil gjøre det vanskeligere å være bonde i Norge. Noen steder kan det bli direkte farlig.**

SIDEINNLEGG

HEGE SKARRUD
Leder i Spire

«Å være bonde på Vestlandet kan komme til å bli for de spesielt interesserte», skriver Geir Ramnefjell treffende i kommentaren «Det rare været» 11. mai. Det vil ikke bare være for spesielt interesserte, det kan faktisk bli direkte farlig.

Klimaendringene bringer med seg mer ekstremvær for hvert år. Arne Manger solgte slektsgården på Radøy og flytter til Gudbrandsdalen, for å slippe unna ekstremværet som har ført til tapte avlinger og tapt inntekt. Norge har dermed fått vår første klimaflyktning. Ikke som flykter til Norge på grunn av klimaendringene, men som flytter fra gården på Vestlandet, i Norge.

DET BLIR INGEN dans på roser for bønder i Øst-Norge i framtida heller, selv om en kan tenke seg at varmere vær kan gi lengre vekstsesonger. I helga alene forsvant trolig flere tonn matjord ut i elver på grunn av flom.

Det skrives mye om kjellere på Østlandet som blir fulle av vann, og parkeringshus som må stenges. Forsikringsselskapene har forberedt seg på store erstatningssummer i åra som kommer. Men forsikringsselskaper kan ikke erstatte matjorda på lik linje med kjellere. Matjord tar utrolig lang tid å bygge opp igjen.

Det tar naturen rundt 2000 år å bygge 10 cm med god matjord – i praksis en ikke-fornybar ressurs. Det er altså ikke bare nedbygging av matjord for å få plass til kjøpesentre og parkeringsplasser som truer norsk matproduksjon. Været blir også en større og større trussel.

DET TRENGS mer forskning og tiltak for bønder over hele landet for å tilpasse seg klimaendringene og for å sikre matforsyninga. Her vil fokus på økt jordkvalitet være helt essensielt.

Å tilrettelegge for et rikt jordliv og øke karboninnholdet i jorda kan både bidra positivt både på klimaendringene, ved å flytte karbon fra atmosfæren og ned i jorda, og gjøre jorda mer robust i møte med flom og store vannmengder fordi porøs jord har større kapasitet til å holde på vann.

Dette vil likevel selvfølgelig ikke være hele løsningen på klimakrisen.

NORGE GJØR fortsatt for lite i kampen mot klimaendringene. Vi må kutte utslipp både mer og raskere enn i vi gjør i dag.

Men vi må også innse at vi har gjort for lite, for seint: Klimaet er allerede i endring. Derfor må vi tilpasse oss. Og dette gjelder spesielt i landbruket, både i Norge og resten av verden. For mat er noe vi alltid vil trenge. Det samme kan vi vel kanskje ikke si om olje.

www.dagbladet.no/meninger/

Dagbladet
Besøksadresse: Allerhuset, Karvesvingen 1, 0579 Oslo.
Postadresse: Pb 1184, Sentrum, 0107 Oslo. Sentralbord: **24 00 10 00** Åpent man.-fre. 08.00-16.00
Stengt lør., søn. og helligdager. Redaksjonen direkte: **24 00 13 10** Vaktsjef direkte: **24 00 03 60** Fotodesk direkte: **24 00 09 00**
E-post: pictures@dagbladet.no Dagbladet.no direkte: **24 00 00 07** E-post: nettred@dagbladet.no Telefax: Dagbladet: **24 00 00 01**
Dagbladet.no: **24 00 01 01** E-post: sentralbord@dagbladet.no Tips og digitalfoto: 2400@db.no Kundeservice: **800 30 100**
Si din mening på Dagbladet.no Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg på trykk og i elektroniske formater. **Epost:** 2400@dagbladet.no. **Tipstelefon:** 24 00 00 00
PFU Dagbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. **Pressens Faglige Utvalg** (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. **Adr.:** Rådhusgt. 17, 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.
Tlf. 22 40 50 40. **Faks.:** 22 40 50 55. **E-post:** pfu@presse.no